

BreedExpo 2

Eläinten viennistä EU:n ulkopuolelle

Jenni Kiilholma

Eläinlääkäri

25.1.2024

Sisältö

- Vienti kolmansiin maihin
- Lainsäädäntöä ja ohjeita

Vienti Suomesta

		0102 Elävät nautaeläimet	0102 Elävät nautaeläimet	0103 Elävät siat	0103 Elävät siat	010410 Elävät lampaat	010410 Elävät lampaat
		€	Kg	€	kg	€	Kg
2019	EE Viro	-	-	2 916 396	1 991 725 kg	-	-
2019	KH Kambodža	-	-	-	-	-	-
2019	RU Venäjä	172 620	33509 kg	-	-	-	-
2020	EE Viro	-	-	1 096 890	695 848 kg	-	-
2020	KH Kambodža	-	-	-	-	-	-
2020	RU Venäjä	214 850	47464 kg	-	-	80 600	370 kg
2021	EE Viro	-	-	-	-	-	-
2021	KH Kambodža	-	-	-	-	-	-
2021	RU Venäjä	-	-	-	-	-	-
2022	EE Viro	-	-	-	-	-	-
2022	KH Kambodža	-	-	-	-	-	-
2022	RU Venäjä	-	-	-	-	-	-
2023 tammi-lokakuu	EE Viro	-	-	-	-	-	-
2023 tammi-lokakuu	KH Kambodža	-	-	89 700	4 531 kg	-	-
2023 tammi-lokakuu	RU Venäjä	-	-	-	-	-	-

Näin etenet kohti onnistunutta vientiä!

1. **Perehdy kohdemaan markkinoihin.** Selvitä viennin viranomaisvaatimukset, esimerkiksi maa- tai laitoshyväksynnän tarve tai tilanne. **Onko vienti kohdemaahan ylipäätään mahdollista?**
2. **Selvitä kohdemaan relevantti lainsäädäntö ja sen tulkinnat kohdemaassa.** Varmista, että asetetut vaatimukset täyttyvät.
3. **Selvitä mahdollisen kauttakulkumaan vaatimukset.**
4. **Kerro alkavasta viennistä valvovalle viranomaiselle.**
5. **Rekisteröidy tarvittaviin rekistereihin kotimaassa ja kohdemaassa.**
6. **Hanki tarvittavat vientitodistukset **hyvissä ajoin****
- eräkohtaisia todistuksia ei voida kirjoittaa jälkikäteen.
7. **Varaudu viennin ylläpitoon.**

Perehdy kohdemaan markkinoihin

- Vientivaatimusten selvittäminen on osa markkinakartoitustyötä. Viennin lähtökohtana on, että noudatat toiminnassasi EU:n ja kansallista lainsäädäntöä. EU:n ulkopuoliset maat voivat asettaa yrityksellesi ja vientituotteellesi EU- ja kansallista lainsäädäntöämme tiukempia vaatimuksia.
- Viennin voi joissain tapauksissa aloittaa hyvinkin helposti, mutta joskus markkinoillepääsy kestää jopa vuosia. Erityisesti **eläinperäisten tuotteiden, elävien eläimien ja sukusolujen** viennin aloittaminen voi vaatia maa- ja/tai laitoshyväksynnän hakemista kohdemaan viranomaisilta.
- Vaatimusten selvittäminen ja niiden täyttäminen on lakisääteisesti vastuullasi

Kohdemaan lainsäädäntö

- Vietävän tuotteen on oltava kohdemaan lainsäädännön mukainen. Varmista, että tuotteesi täyttää sille asetetut vaatimukset.
- Selvitä myös, mitä vientitodistuksia kohdemaata vaatii ja keneltä ne saat. Tullin sivuilta saat tietoa viennin etuuskohteluista ja vapaakauppasopimusten hyödyntämisestä:
 - <https://tulli.fi/yritysasiakkaat/vienti/viennin-etuuskohtelut>

Kauttakulku, valvonta, rekisterit

- Jos tuote viedään kohdemaahan toisen maan kautta, sinun tulee selvittää myös kauttakulkumaan vaatimukset.
- Kerro vientiaikeistasi ja selvittämistäsi vaatimuksista yritystäsi valvovalle viranomaiselle. Näin valvoja voi perehtyä vaatimuksiin ja varmentua niiden täyttymisestä.
- Ruokavirasto osallistuu kohdemaan vaatimusten täyttämisen osoittamiseen, jos kohdema edellyttää esimerkiksi selvityksiä suomalaisen elintarvikevalvonnan toiminnasta.
- **Kotimaassa tarvittavat rekisteröinnit**
 - Jos viet EU:n ulkopuolelle kaupallisessa tarkoituksessa eläviä eläimiä, sukusoluja tai alkioita, eläimistä saatavia elintarvikkeita, eläimistä saatavia sivutuotteita, niistä johdettuja tuotteita tai niitä sisältäviä rehuseoksia, tulee yrityksesi rekisteröityä viejärekisteriin (eCertin kautta).
 - <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/tuonti-ja-vienti/vienti-eun-ulkopuolelle/rekisterit-viennissa/>
- **Kohdemaassa** tarvittavista rekisteröinneistä saat tietoa vientivaatimusten selvittämisen yhteydessä.

Eläinterveystodistus

- Hanki vientitodistukset hyvissä ajoin - eräkohtaisia vientitodistuksia ei voida myöntää jälkikäteen: <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/tuonti-ja-vienti/vienti-eun-ulkopuolelle/vientitodistukset/>
- Valvontaviranomainen myöntää kohdemaan edellyttämät vientitodistukset. Toimita yrityksesi valvojalle kaikki todistuksen myöntämiseksi tarvittavat asiakirjat ajoissa, jotta hän voi myöntää tarvittavan todistuksen. Todistukset lähtevät vientierien mukana kohdemaahan, jossa ne tarkastetaan rajamuodollisuuksien yhteydessä.
- Ota yhteyttä Ruokaviraston viennin asiantuntijoihin, jos kohdemaan viranomaisen edellyttää:
 - vientitodistuksen (esim. health certificate) sisällöstä ja mallista sopimista kohdemaan ja Suomen kesken
 - viennissä käytettävän vientilastauspaikan ja/tai viejän rekisteröintiä kohdemaan toimesta
 - Suomen valvontajärjestelmän hyväksyntää kohdemaan toimesta
 - muun elintarviketurvallisuuteen/eläintauteihin liittyvän toimenpiteen.
 - <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/tuonti-ja-vienti/vienti-eun-ulkopuolelle/yhteystiedot/>

Apua on tarjolla!

- Tuotekohtaiset sivut ja Kontti-taulukko kokoavat Ruokavirastolla olevat vaatimukset kohdemaittain ja vientituotteittain: <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/tuonti-ja-vienti/vienti-eun-ulkopuolelle/tuotekohtaista-vientitietoa/> ja <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/tuonti-ja-vienti/vienti-eun-ulkopuolelle/maakohtaista-vientitietoa-kontissa/>
- Tiedot mahdollisista vientirajoituksista: <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/tuonti-ja-vienti/vienti-eun-ulkopuolelle/vientirajoitukset/>
- Tullin Fintaric-palvelusta voit etsiä tuotteesi tullinimikkeen. Tullinimikkeen avulla löydät paljon hyödyllistä lisätietoa: <https://asiointi.tulli.fi/asiointipalvelu/fintaric/>
- Tullin sivuilta löydät myös muuta tietoa viennistä: <https://tulli.fi/yritysasiakkaat/vienti>
- EU-komission Access2Markets Database -tietokannasta voit etsiä tietoa maa- ja tullinimikkeen (CN-koodin) avulla: <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/fi/home>
- Kysy neuvoja viennin viranomaisvaatimuksista RV:n viennin asiantuntijoilta: vienti@ruokavirasto.fi
- Kohdemaan kauppakumppani on hyvä tietolähde. Selvitä vaatimuksia kohdemaan viranomaisilta, erityisesti verkkosivuilta (esim. elintarviketurvallisuus-, eläin- ja kasvinterveys- tai tulliviranomaiset).
- EU-komission Market Entry Handbook -oppaat (saatavilla kirjautumisen jälkeen): https://rea.ec.europa.eu/funding-and-grants/promotion-agricultural-products-0_en
- Suomen edustustoverkosto: <https://um.fi/edustustot> ja Team Finland –verkosto: <https://www.team-finland.fi/>

Turkki

- Turkki ei ole edellyttänyt Suomen maahyväksyntää tai vaatinut suomalaisia vientilaitoksia erikseen rekisteröitäväksi viennin mahdollistamiseksi.
- Viennissä vaadittavia todistuksia voivat kuitenkin allekirjoittaa ainoastaan sellaiset valvontaviranomaiset, joiden **allekirjoitus- ja leimanäytteet** on toimitettu Turkin viranomaisille.
- Turkin viranomaiset vaativat eläinten ja eläinperäisten tuotteiden tuojilta kirjautumista sähköiseen ennakoilmoitusjärjestelmään:
<https://hbs.tarbil.gov.tr/>
- Eläinten sekä eläinperäisten elintarvikkeiden ja rehujen viennissä Turkkiin käytetään Turkin maatalousministeriön internetsivuilta löytyviä **eläinterveystodistuksia**. Todistuksista löydät ehdot tuotteiden viennille: <https://www.tarimorman.gov.tr/Konular/Veteriner-Hizmetleri/Ihracat-Ithalat/Ithalat>
- Lisätietoja: <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/tuonti-ja-vienti/vienti-eun-ulkopuolelle/maakohtaista-vientitietoa-kontissa/eurooppa/turkki/> ja eurooppa@ruokavirasto.fi

Uzbekistan, Azerbaidzhan

- Ei kahdenvälisiä sopimuksia Suomen kanssa
- Vientiehdot selvitettävä kohtemaasta
- Pitkä välimatka ja kuljetusaika mahdollisena haasteena elävien eläinten kuljetuksille

Pitkän matkan kuljetuksista

Perusvaatimukset

- **Lainsäädäntö!**
 - Eläinkuljetuslaki, kansallinen (uudistumassa)
 - Eläinkuljetusasetus, EU (uudistumassa)
- **Eläinkuljettajalupa**
- **Eläimen kuljetuskuntoisuus**
- **Kaluston kuljetuskelpoisuus (AVI hyväksyy)**
- **Reittisuunnitelma**

Vaatimuksia pitkille kuljetuksille

- Pitkä kuljetus = yli 8 tuntia
- Suomen ulkopuolelle tapahtuva kuljetus 3. maihin samat vaatimukset kuin kotimaan kuljetuksissa.
- Kotieläiminä pidettävien nauta-, lammas-, vuohi- ja sikaeläinten sekä muiden kuin rekisteröityjen hevoseläinten pitkien kuljetusten osalta on kotimaan kuljetusten vaatimusten lisäksi:
 - laadittava reittisuunnitelma ja noudatettava sitä – reittisuunnitelman on oltava realistinen ja tehty eläinkuljetusasetuksen vaatimusten mukaisesti
 - käytettävä maantiekuljetusvälineen paikannusjärjestelmää.
- **MUISTA TRACES!** Reittisuunnitelman suunnittelun voi tehdä Tracesissa.

Asiakirjat

- **Kuljetusvälineessä on oltava seuraavat kuljetukseen liittyvät asiakirjat:**
 - Tiedot eläinten alkuperästä, omistajasta, lähtöpaikasta, lähtöpäivästä ja -ajasta, aiotusta määräpaikasta ja kuljetusmatkan odotetusta kestosta
 - Voimassa oleva pitkien kuljetusten eläinkuljettajalupa
 - Voimassa olevat kuljettajien ja hoitajien pätevyystodistukset, jos kuljetetaan hevos-, nauta-, lammas-, vuohi- tai sikaeläimiä tai siipikarjaa
 - Voimassa oleva maantiekuljetusvälineen hyväksymistodistus
 - Kotieläiminä pidettävien muiden kuin rekisteröityjen hevoseläinten sekä nauta-, lammas-, vuohi- ja sikaeläinten osalta realistinen ja eläinkuljetusasetuksen vaatimusten mukainen, määräpaikkaan saakka tehty reittisuunnitelma. Reittisuunnitelma on oltava eläinten mukana kuljetusmatkan ajan määräpaikkaan asti tai kolmansiin maihin vietäessä poistumispaikkaan asti.
 - Valmiussuunnitelma hätätilanteita varten. Asiakirjat on esitettävä pyynnöstä toimivaltaiselle viranomaiselle. Myös kopiot luvista ja todistuksista ovat hyväksyttäviä. Reittisuunnitelman on oltava alkuperäinen.

Tarkemmat ohjeet Ruokavirastosta

KAUPALLISET ELÄINKULJETUKSET MAANTEILLÄ

https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/elainten-pito/elainten-suojelu-ja-kuljetus/kaupalliset_elainkuljetukset_maanteilla_fi.pdf

EU:n uusi kuljetusasetus

- Taustalla tavoite vähentää elävien eläinten pitkiä kuljetusmatkoja etenkin EU:n ulkopuolelle
- Suomen kanta: kannustetaan ruhojen ja lihan sekä sukusolujen vientiin elävien eläinten sijasta

Uusia vaatimuksia

- Uusia sääntöjä sekä tuontiin että vientiin
- Molemmissa tapauksissa (tuonti ja vienti) toimijoiden on varmistettava, että EU:n eläinten hyvinvointia koskevia sääntöjä noudatetaan lähtöpaikasta määräpaikkaan.
- Molemmissa tapauksissa viiden vuoden siirtymäaika
- Kolmansien maiden tarkastusasemien on noudatettava EU:ssa sovellettavia standardeja.
- Kuljetusten järjestäjien on varmistettava, että EU sääntöjä eläinten suojelusta kuljetuksen aikana noudatetaan myös unionin ulkopuolella lopullisessa määräpaikassa
- Lämpötilarajoituksia, Tilavaatimuksia, Uudet ikäraajat, Kuljetusmatkan pituuteen rajoituksia

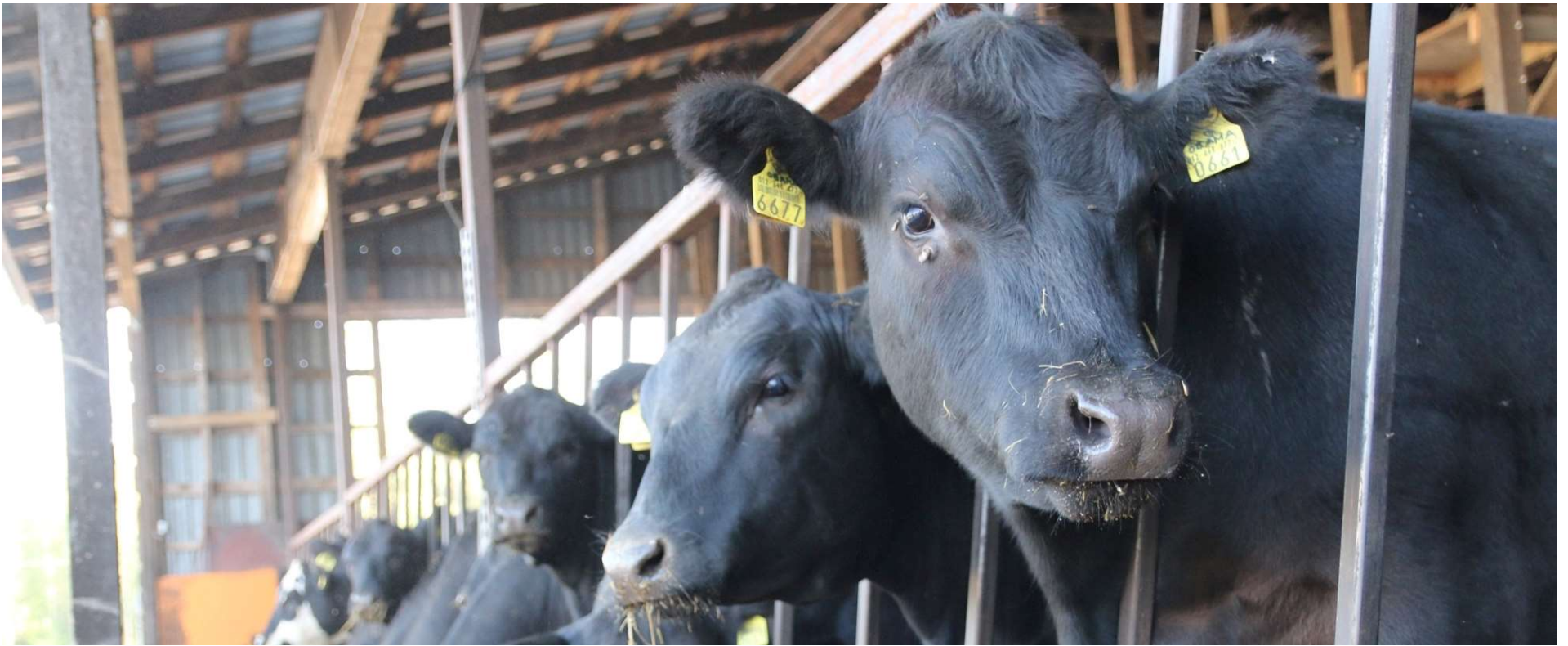
Tilavierailuista ulkomaille/ulkomailta

Piirros: Tiina Kananen

- ETT:n ulkomaan matkaohje:
 - <https://www.ett.fi/wp-content/uploads/2019/07/Ulkomaan-matkaohje.pdf>
- ETT ohje ulkomaiset-työntekijät:
 - https://www.ett.fi/wp-content/uploads/2020/04/ETT_ohje_ulkomaiset-tyontekijat_2020.pdf

Kiitos!

Kiitos!

jenni.kiilholma@mtk.fi

Puh: 050-477 16 58

25.1.2024

Kuva: Markku Kiili / BF Media Bank